

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет ветеринарної медицини

Кафедра паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи

МЕТОДИЧНІ РОЗРОБКИ

для виконання курсової роботи

«Санітарна паразитологія»

**для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною
програмою Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза
другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності**

212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза

МЕТОДИЧНІ РОЗРОБКИ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ «САНІТАРНА ПАРАЗИТОЛОГІЯ» ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ ВЕТЕРИНАРНА ГІГІЄНА, САНІТАРІЯ І ЕКСПЕРТИЗА ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 212 ВЕТЕРИНАРНА ГІГІЄНА, САНІТАРІЯ І ЕКСПЕРТИЗА

У методичних розробках для виконання курсової роботи «Санітарна паразитологія» висвітлено загальні вимоги, тематику, хід, графік виконання, порядок захисту, критерії та шкалу оцінювання курсової роботи та є складовою освітньо-професійної програми Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза

Методичні розробки підготували:

Мельничук В. В., кандидат ветеринарних наук, доцент
Євстаф'єва В. О., доктор ветеринарних наук, професор
Кручиненко О. В., доктор ветеринарних наук, доцент
Долгін О. С., завідувач лабораторії паразитології

Рецензент:

Замазій А. А., доктор ветеринарних наук, професор, Доктор ветеринарних наук, професор, професор кафедри інфекційної патології, гігієни, санітарії та біобезпеки Полтавського державного аграрного університету

Мельничук В. В., Євстаф'єва В. О., Кручиненко О. В., Долгін О. С. Методичні розробки для виконання курсової роботи «Санітарна паразитологія» для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза. Полтава, 2022. 22 с.

Рекомендації розглянуті та схвалені:

Засіданням кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи факультету ветеринарної медицини Полтавського державного аграрного університету (протокол № 1 від 24 серпня 2022 року);

Радою з якості вищої освіти спеціальності Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза (протокол № 1 від 1 вересня 2022 року).

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	4
2. ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ.....	6
3. ВИМОГИ ДО КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	8
4. ПРИНЦИП ОБРАННЯ ТЕМИ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	10
5. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	11
6. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ.....	12
7. ПОРЯДОК ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	14
8. КРИТЕРІЇ ТА ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ... РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	15 17
ДОДАТОК А.....	18
ДОДАТОК Б.....	19
ДОДАТОК В.....	20

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Курсова робота «Санітарна паразитологія» є письмово виконаною науковою роботою, що передбачає самостійне дослідження здобувачами вищої освіти актуальних проблем і теоретичне їх викладення з метою закріплення, поглиблення та узагальнення знань і практичних навичок, одержаних здобувачами вищої освіти за час вивчення навчальної дисципліни «Санітарна паразитологія».

Мета виконання курсової роботи «Санітарна паразитологія» полягає у освоєнні й поглибленні теоретичних знань здобувачів вищої освіти, отриманих у процесі вивчення дисципліни «Санітарна паразитологія», формування здатності застосовувати їх при вирішенні практичних завдань у галузі ветеринарної медицини.

Завдання виконання курсової роботи «Санітарна паразитологія» полягають у:

– закріпленні, поглибленні та розширенні теоретичних знань здобувачів вищої освіти та їх практичних умінь і навичок відповідно до змісту навчальної дисципліни «Санітарна паразитологія»;

– формуванні умінь самостійно проводити наукове дослідження, аналізувати і критично оцінювати досліджуваний науковий та практичний матеріал;

– виробленні у здобувачів вищої освіти навичок базової дослідницької та самостійної роботи, пов'язаної з пошуком, систематизацією й узагальненням наявної наукової і навчальної літератури;

– розвитку наукового мислення і творчих здібностей здобувачів вищої освіти, а також навичок практичного застосування теоретичних знань;

– ознайомленні з методами і методикою проведення наукового дослідження та обробки його результатів.

– підготовці здобувачів вищої освіти до виконання кваліфікаційної роботи.

Компетентності:

Загальні:

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.

Фахові:

ФК 10. Здатність планувати санітарні заходи, розробляти процедури та контролювати дотримання гігієнічних вимог на потужностях для випуску безпечних харчових продуктів, кормів і кормових добавок тощо.

ФК 19. Здатність вирішувати питання загальної ветеринарної превенції відповідно до концепції «системи раннього виявлення» для своєчасного виявлення та ідентифікації спалахів або появи хвороб.

Програмні результати навчання:

ПРН 18. Уміти проводити необхідні клінічні та лабораторні дослідження для загальної ветеринарної превенції на потужностях з виробництва і переробки продуктів тваринництва, здійснювати ветеринарно-санітарне оцінювання систем і способів утримання тварин, визначати безпечність кормів, кормових добавок тощо, а також для забезпечувати належний санітарний стан тваринницьких потужностей.

Виконання курсової роботи «Санітарна паразитологія» вимагає від здобувачів вищої освіти не тільки знань загальної і спеціальної літератури з теми дослідження, але й уміння аналізувати, рецензувати наукові досягнення в досліджуваній галузі науки, пов'язувати питання теорії з практикою, здійснювати статистичні та інші розрахунки й оцінки, робити узагальнення, висновки і рекомендації.

2. ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ

Орієнтовна тематика курсових робіт, виконаних за результатами аналізу наукової літератури

1. Роль довкілля у збереженні та розвитку збудників протозоозів тварин.
2. Роль довкілля у збереженні та розвитку збудників гельмінтозів тварин (нематодозів, трематодозів, цестодозів, акантоцефальозів).
3. Роль довкілля у збереженні та розвитку збудників акарозів тварин.
4. Роль довкілля у збереженні та розвитку збудників ентомозів тварин.
5. Антропогенний вплив на навколишнє середовище, умови циркуляції та поширення в ній збудників інвазійних хвороб тварин.
6. Шляхи циркуляції збудників гельмінтозів та протозоозів у навколишньому середовищі.
7. Стійкість збудників паразитозів тварин у різноманітних умовах зовнішнього середовища.
8. Вплив факторів зовнішнього середовища на розвиток і життєздатність збудників паразитозів тварин.
9. Методи санітарно-паразитологічних досліджень ґрунту та води.
10. Методи санітарно-паразитологічних досліджень стічних вод та гноївки.
11. Методи санітарно-паразитологічних досліджень об'єктів тваринницьких приміщень.
12. Заходи, спрямовані на охорону об'єктів навколишнього середовища від збудників протозоозів тварин.
13. Заходи, спрямовані на охорону об'єктів навколишнього середовища від збудників гельмінтозів тварин (нематодозів, трематодозів, цестодозів, акантоцефальозів).
14. Заходи, спрямовані на охорону об'єктів навколишнього середовища від збудників акарозів тварин.
15. Заходи, спрямовані на охорону об'єктів навколишнього середовища від збудників ентомозів тварин.
16. Методи знезараження об'єктів довкілля від збудників інвазійних хвороб тварин.

Орієнтовна тематика курсових робіт, виконаних за результатами проведених експериментальних досліджень

1. Контамінації ґрунту збудниками інвазійних хвороб тварин в умовах одноосібних селянських господарств.
2. Контамінація пасовищ збудниками інвазійних хвороб тварин.
3. Контамінація підстилки тваринницьких приміщень збудниками інвазійних хвороб тварин.
4. Контамінація гноївки збудниками інвазійних хвороб тварин.
5. Контамінація кормів (коренебульбоплоди, зерно, дерть, комбікорм, тощо) збудниками інвазійних хвороб тварин в умовах тваринницьких господарств.
6. Контамінація зіскобів зі стін тваринницьких приміщень (будок, кліток тощо) збудниками інвазійних хвороб тварин.
7. Контамінація мулу з водойм збудниками інвазійних хвороб тварин.
8. Контамінація води з водоймищ збудниками інвазійних хвороб тварин.
9. Контамінація піску з дитячих майданчиків збудниками інвазійних хвороб тварин.
10. Контамінація об'єктів навколишнього середовища вигульних майданчиків збудниками інвазійних хвороб тварин в умовах тваринницьких господарств.
11. Життєздатність збудників кокцидіозів тварин за експериментального культивування.
12. Життєздатність збудників нематодозів тварин за експериментального культивування.
13. Контамінація трави (сіна, соломи) збудниками інвазійних хвороб тварин.
14. Визначення дезінвазійних властивостей дезінфікуючих засобів відносно збудників нематодозів сільськогосподарських тварин.
15. Визначення дезінвазійних властивостей дезінфікуючих засобів за відносно збудників нематодозів м'ясоїдних тварин.
16. Визначення дезінвазійних властивостей дезінфікуючих засобів за відносно збудників нематодозів птиці.

3. ВИМОГИ ДО КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота «Санітарна паразитологія» в системі професійної підготовки майбутніх фахівців з ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи може виконуватися за вибором здобувача вищої освіти у двох формах:

1. Курсова робота з написанням дослідницько-реферативної праці, яка дозволяє здобувачу вищої освіти виробити практичні навички роботи з різними джерелами інформації (пошук джерел інформації, реферування наукової та методичної літератури, зіставлення кількох поглядів на одну проблему тощо), виявити рівень знань із спеціальності 212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза, продемонструвати вміння самостійно мислити, продемонструвати вміння складати заходи щодо охорони об'єктів навколишнього середовища від збудників інвазійних захворювань тварин, робити узагальнення та висновки щодо санітарної паразитології.

2. Курсова робота з проведенням експериментальних досліджень, яка дозволяє здобувачу вищої освіти розвинути практичні навички, вміння використовувати на практиці теоретичні знання під час розв'язання поставлених завдань із санітарної паразитології, уміння проводити маніпуляції з дослідним матеріалом, робити висновки після аналізу отриманих результатів.

Під час проведення експериментальних досліджень здобувачі вищої освіти закріплюють практичні навички із санітарної паразитології, які передбачають: проведення санітарно-паразитологічних досліджень, проведення визначення життєздатності збудників паразитарних хвороб тварин, встановлення дезінвазійної ефективності сучасних дезінфектантів у проведенні санітарно-гігієнічних заходів.

Наукове керівництво курсовою роботою. Курсова робота виконується з допомогою наукового керівника – науково-педагогічного працівника кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи, за яким згідно навантаження закріплено керівництво курсовими роботами або завідувача лабораторії паразитології. Відсутність керівника не допускається.

Завдання керівника – консультувати щодо проведення лабораторних досліджень, встановлення збудника інвазійних хвороб тварин, сприяти формуванню наукового мислення, самостійності думок, творчих навичок, розвитку мови здобувачів вищої освіти; навчити презентувати і роз'яснювати зміст своєї роботи, аргументувати висновки.

Етапи виконання курсової роботи.

Написання курсорової роботи, виконаної за результатами аналізу наукової літератури передбачає наступні етапи:

1. Підготовчий етап:

- закріплення наукового керівника;
- вибір об'єкта й предмету дослідження;
- вибір теми курсової роботи.

2. Дослідницький етап:

– опрацювання наукової, навчальної, навчально-методичної літератури за темою курсової роботи.

– складання плану заходів охорони об'єктів навколишнього середовища від збудників паразитарних хвороб тварин згідно обраної теми.

3. Основний етап:

– оформлення тексту роботи, додатків, формулювання висновків, рекомендацій.

4. Кінцевий етап:

- реєстрація курсової роботи;
- рецензування роботи;
- доопрацювання роботи в разі потреби з урахуванням зауважень;
- подання роботи на захист;
- захист курсової роботи.

Написання курсорової роботи, виконаної за результатами проведених експериментальних досліджень передбачає наступні етапи:

1. Підготовчий етап:

– закріплення наукового керівника;

– вибір об'єкта й предмету дослідження;

– відбір необхідного матеріалу для санітарно-паразитологічного дослідження.

2. Дослідницький етап:

– проведення санітарно-паразитологічного дослідження відібраного матеріалу (грунту, води, кормів, піску, інших об'єктів довкілля), виявлення збудника (збудників) інвазійних захворювань тварин, його диференціація; проведення експерименту (визначення дезінвазійної ефективності дезінфектантів, культивування збудників інвазійних захворювань у лабораторних умовах, визначення їх життєздатності).

За відсутності у відібраному матеріалі збудників інвазійних хвороб здобувачі вищої освіти проводять відбір та дослідження проб матеріалу повторно.

– вибір теми курсової роботи відповідно до отриманих результатів проведених досліджень;

3. Основний етап:

– опрацювання наукової, навчальної, навчально-методичної літератури за темою дослідження;

– оформлення тексту роботи, додатків, формулювання висновків, рекомендацій.

4. Кінцевий етап:

– реєстрація курсової роботи;

– рецензування роботи;

– доопрацювання роботи в разі потреби з урахуванням зауважень;

– подання роботи на захист;

– захист курсової роботи.

Роботу можна вважати завершеною після написання науковим керівником рецензії та прилюдного захисту курсової роботи.

4. ПРИНЦИП ОБРАННЯ ТЕМИ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Вибір загального напрямку та тематики курсової роботи здійснюється здобувачами вищої освіти на основі орієнтовного переліку тем, запропонованих науковим керівником (викладачем кафедри) та з урахуванням особистих дослідницьких уподобань здобувачів вищої освіти.

Здобувач вищої освіти може подавати власні пропозиції щодо тематики курсової роботи за погодженням керівника.

Виконання декількох курсових робіт на однакову тему в одній академічній групі не допускається.

Після обрання теми курсової роботи та погодження її науковим керівником на її виконання, обрана тема офіційно закріплюється за здобувачем вищої освіти. Самовільна зміна теми курсової роботи неприпустима, у такому випадку здобувач вищої освіти може бути недопущений до захисту.

Курсові роботи виконуються у терміни, передбачені графіком навчального процесу, але **не пізніше, ніж за два тижні до захисту**. Терміни виконання курсових робіт доводяться до здобувачів вищої освіти на початку семестру.

У випадку порушення термінів здачі робіт на кафедру, без поважних причин, курсові роботи на перевірку приймаються в **термін ліквідації підсумкової академічної заборгованості**.

5. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Текст курсової роботи повинен бути відредагованим, стилістично витриманим як наукове дослідження. Остаточне оформлення курсової роботи здійснюється відповідно до вимог. Обсяг курсової роботи повинен складати 20–25 сторінок комп'ютерного тексту.

Курсова робота має таку структуру:

ВСТУП

РОЗДІЛИ ТЕОРЕТИЧНОЇ ЧАСТИНИ

РОЗДІЛ ПРАКТИЧНОЇ ЧАСТИНИ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ

ДОДАТКИ

У вступі потрібно довести актуальність певної проблеми з обраної теми для галузі Ветеринарна медицина, науки і практики, визначити об'єкт, предмет, мету і завдання дослідження (1–2 сторінки).

Основна частина курсової роботи складається з теоретичного та практичного аспектів, де розкривається зміст дослідження.

У першій частині (теоретичній) подається аналіз наукової літератури, де проводиться теоретичне обґрунтування питання. Назва розділу має відображати сутність проблеми. Не допускається називати його загальним визначенням «Теоретична частина», «Теоретичний розділ» тощо. Невід'ємною частиною першого розділу є огляд наукових джерел з досліджуваного питання. В огляді літератури окреслюють основні етапи розвитку наукової думки з даної проблеми стисло, в аналітичному плані, критично висвітлюють роботи попередників, їх різні погляди, називають ті питання, що залишились невирішеними і визначають таким чином місце курсової роботи у розв'язанні проблеми. Бажано завершити огляд літератури коротким резюме щодо необхідності проведення досліджень у даній галузі (8–15 сторінок).

Друга (практична) частина містить опис виконаного дослідницького завдання, а саме:

– при написанні курсвої роботи, виконаної за результатами аналізу наукової літератури здобувач вищої освіти повинен скласти план заходів охорони об'єктів навколишнього середовища від збудників паразитарних хвороб тварин згідно обраної теми (до 5 сторінок);

– при написанні курсвої роботи, виконаної за результатами проведених експериментальних досліджень здобувач вищої освіти повинен описати методику проведення експериментальних досліджень і основні результати, які були отримані (до 10 сторінок).

Висновки. На підставі результатів власних досліджень здобувачем вищої освіти повинні бути написані висновки у вигляді коротко сформульованих і

пронумерованих тез. Кількість висновків залежить від обсягу одержаних результатів проведеного аналізу наукової літератури, змісту складеного плану заходів щодо охорони об'єктів навколишнього середовища від збудників паразитарних хвороб тварин (якщо курсова робота виконана за результатами аналізу наукової літератури) або результатів проведеного експериментального дослідження (якщо курсова робота виконана за результатами проведених експериментальних досліджень) (1–2 сторінки).

Список використаних джерел інформації складається здобувачем вищої освіти як результат перегляду наукових досліджень з обраної теми (20–25 джерел). До бібліографічного списку вноситься тільки та література, що використовувалася в роботі, на яку є посилання в тексті. Повинні переважати новітні видання.

Список використаних джерел оформлюється згідно з вимогами Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання, за алфавітом або у порядку згадування» (Додаток В).

Додатки до курсової роботи розміщуються в кінці роботи, після списку використаних джерел інформації. Вони можуть містити таблиці, схеми, малюнки, фотографії тощо.

6. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ

Мова написання курсової роботи – державна, стиль – науковий, чіткий, без орфографічних і синтаксичних помилок, послідовність – логічна.

Обсяг курсової роботи повинен складати 20–25 сторінок комп'ютерного тексту. Текст курсової роботи набирають на комп'ютері через 1,5 міжрядкові інтервали (29–30 рядків на сторінці), друкують за допомогою принтера на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм); шрифт текстового редактора – Word Times New Roman, розмір 14 пт. Текст слід друкувати з наступними розмірами полів: лівий не менше 25 мм, правий – не менше 10 мм, верхній і нижній не менше 20 мм. Шрифт друку повинен бути чітким, щільність тексту однаковою.

Титульна сторінка курсової роботи оформляється за єдиним зразком (додаток А). Наступна сторінка тексту – «ЗМІСТ». Текст курсової роботи поділяють на розділи та підрозділи. Розділи і підрозділи повинні мати заголовки. Заголовки розділів слід розташовувати посередині рядка і друкувати великими літерами без крапки в кінці, не підкреслюючи. Заголовки підрозділів слід починати з абзацного відступу і друкувати маленькими літерами, крім першої великої, не підкреслюючи, без крапки в кінці. Заголовки відділяються від тексту зверху і знизу при комп'ютерному наборі двома рядками. Абзаци в

тексті починають відступом, що дорівнює не менше 1,25 см та повинен бути однаковим впродовж усього тексту. Пошкодження аркушів, помарки і сліди неповністю видаленого попереднього тексту в роботі не допускаються. Сторінки слід нумерувати арабськими цифрами, дотримуючись наскрізної нумерації впродовж усього тексту. Номер сторінки проставляють у правому верхньому куті без крапки в кінці, шрифт Times New Roman 12 пт. Титульний лист та зміст включають до загальної нумерації сторінок роботи, номер сторінки не ставлять.

Матеріал, отриманий під час написання курсової роботи, доцільно розмішувати у компактних, забезпечених тематичними підзаголовками і пронумерованих таблицях. Таблицю розташовують безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. На всі таблиці мають бути посилання у тексті. Таблиці слід нумерувати арабськими цифрами, порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком таблиць, що наводяться у додатках. Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, відокремлених крапкою, наприклад, Таблиця 2.1 – перша таблиця другого розділу. Таблиця може мати назву, яку друкують малими літерами (крім першої великої) і вміщують над таблицею. Назва таблиці має бути стислою і відображати її зміст. Якщо рядки або графи таблиці виходять за межі формату сторінки, таблицю поділяють на частини, розміщуючи одну частину під одною, або поруч, або переносячи частину таблиці на наступну сторінку, повторюючи в кожній частині таблиці її верхівку і боковик. У разі поділу таблиці на частини допускається її верхівку або боковик замінити відповідно номерами граф чи рядків, нумеруючи їх арабськими цифрами у першій частині таблиці. Слово Таблиця __ вказують один раз праворуч над першою частиною таблиці, над іншими частинами друкують (пишуть) Продовження таблиці _ із зазначенням номера таблиці. Заголовки граф таблиці починають з великої літери, а підзаголовки – з малої, якщо вони складають одне речення із заголовком. Числові значення величин в одній графі повинні мати, як правило, однакову кількість знаків після коми. За відсутності окремих даних у таблиці слід ставити тире.

Курсову роботу доцільно ілюструвати оригінальними рисунками, що можуть включати макро- і мікрофотографії, графіки, діаграми і схеми тощо. Ілюстрації можуть мати назву, яку розміщують під ілюстрацією, і порядкові номери. Кількість ілюстрацій повинна бути достатньою для пояснення тексту. Ілюстрації (креслення, рисунки, графіки, схеми, діаграми, фотознімки) необхідно розміщати безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. На всі ілюстрації мають бути посилання у тексті. Ілюстрації слід нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією. Якщо рисунок один, його позначають Рис. 1. Допускається нумерувати

ілюстрації в межах розділу. У цьому випадку номер ілюстрації складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, відокремлених крапкою, наприклад: Рисунок 1.1. Посилаючись на ілюстрації, слід писати "... відповідно до рисунка 2" в разі наскрізної нумерації і "... відповідно до рисунка 1.2", за нумерації у межах розділу. Ілюстрації, за необхідності, можуть мати найменування і пояснювальні дані (підрисунковий текст).

Після оформлення матеріали курсової роботи подаються на перевірку щодо наявності запозичень з інших джерел. Для цього здобувач вищої освіти самостійно використовує доступні Інтернет-ресурси. Здобувач вищої освіти має подати на кафедру довідковий документ про перевірку матеріалів звіту щодо наявності запозичень з інших джерел. Здобувач вищої освіти, що виконав курсову роботу, який має високу, достатню оригінальність тексту, допускається до його захисту. Здобувач вищої освіти, що виконав курсову роботу, який має задовільну оригінальність тексту, допускається до захисту за умови надання консультації з боку наукового керівника. Здобувач вищої освіти, що виконав курсову роботу, який має низьку оригінальність тексту, не допускається до її захисту.

7. ПОРЯДОК ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Остання фаза виконання курсової роботи – *це захист*. Слід пам'ятати, що захист курсової роботи – це не лише демонстрація знань літератури, яка має пряме відношення до теми праці, але й демонстрація навичок і рівня ерудиції, що здобувач вищої освіти повинен продемонструвати у володінні категоріями та поняттями з навчальної дисципліни «Санітарна паразитологія».

Захист курсових робіт здійснюється за встановленим графіком перед комісією у складі завідувача кафедри, наукового керівника та викладача кафедри у терміни, передбачені графіком навчального процесу. До захисту здобувач вищої освіти отримує свою роботу, знайомиться з рецензією (додаток Б) й готується аргументовано відповісти на зауваження й запитання.

Процес захисту розбивається на такі **змістовні частини**:

1. *Оголошення індивідуальної інформації* (ПП, курс, група).

2. *Тема роботи*.

3. *Коротке (до 10 хвилин) усне повідомлення автора* курсової роботи про проведене дослідження і його основні результати. У повідомленні повинні бути представлені: цілі та завдання роботи; ступінь вивченості теми; основні результати роботи і висновки; пропозиції автора.

4. *Відповіді на запитання членів комісії*. Кожний член комісії може задати до трьох питань.

У процесі захисту членами комісії оцінюється глибина знань здобувачем вищої освіти досліджуваної теми, уміння вести дискусію, обґрунтовувати й відстоювати свою точку зору, чітко відповідати на поставлені запитання.

Потрібно мати на увазі, що остаточна оцінка залежить від захисту й може бути як вищою, так і нижчою за попередню. Оцінки оголошуються і виставляються викладачем у відомість і залікову книжку здобувача вищої освіти.

8. КРИТЕРІЇ ТА ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

При оцінюванні курсової роботи враховуються наступні критерії:

- *Якість оформлення і змістовності наповнення курсової роботи:*
 - розкриття теми, відповідність змісту розділам і підрозділам курсової роботи;
 - наявність усіх складових частин курсової роботи;
 - об'єктивність результатів проведених досліджень і повнота їх аналізу та викладення;
 - ступінь самостійності і творчого підходу до написання курсової роботи.

- *Якість оформлення ілюстративна частини курсової роботи:*
 - наявність, якість фотографій і рисунків та відповідність їх темі курсової роботи.

- *Захист роботи:*
 - аргументованість і лаконічність викладення основних результатів дослідження;
 - аргументованість і вичерпність відповідей на питання членів комісії.

Оцінювання та схема нарахування балів з курсової роботи визначаються науково-педагогічними працівниками кафедри за наступними критеріями.

**Критерії оцінювання та схема нарахування балів
з курсової роботи**

Критерії оцінювання	Результати оцінювання
Якість оформлення і змістовність наповнення курсової роботи:	1–50 балів
Розкриття теми, відповідність змісту розділам і підрозділам курсової роботи	1–10 балів
Наявність усіх складових частин курсової роботи	1–10 балів
Ступінь самостійності і творчого підходу до написання курсової роботи	1–10 балів
Обґрунтованість і повнота зроблених висновків	1–10 балів
Якість оформлення використаної методологічної та спеціальної літератури з теми	1–10 балів
Ілюстрована частина	1–9 балів
Наявність фотографій і рисунків, їх якість та відповідність темі курсової роботи	1–9 балів
Захист роботи	1–41 балів
Аргументованість і лаконічність викладення основних результатів дослідження	1–20 балів
Аргументованість і вичерпність відповідей на питання членів комісії	1–21 балів

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Романенко Н. А., Падченко И. К., Чебышев Н. В. Санитарная паразитология. Москва: Медицина; 2000. 320 с.
2. Котельников Г. А. Гельминтологические исследования животных и окружающей среды. Москва : Колос, 1984. 208 с.
3. Манжос О.Ф., Панікар І. І. Ветеринарна протозоологія: навч. посібник. Донецьк, 2006. 127 с.
4. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: Підручник – 2-ге вид., переробл. та допов. / В.Ф. Галат та ін.; за ред. В.Ф. Галата. К.: Урожай, 2009. 368 с.
5. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин. Практикум: навч. посібник / В.Ф. Галат та ін. Полтава: Укрпромторгсервіс, 2009. 242 с.
6. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: підручник / Галат В. Ф. та ін. Полтава: ФОП Щербак О. В., 2011. 145 с.
7. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: підручник / Галат В. Ф. та ін. Полтава: ТОВ НВП "Укрпромторгсервіс", 2012. 338 с.
8. Глобальна паразитологія / Галат В. Ф. та ін. Київ: ДІА, 2014. 568 с. + 24 с. іл.
9. Мельничук В. В., Євстаф'єва В. О. Ефективність способів дослідження проб ґрунту на наявність збудників кокцидіозів. *Ветеринарія, технології тваринництва та природокористування*. 2019. № 3. С. 125–130. doi: 10.31890/vttr.2019.03.17
10. Melnychuk V. V., Yuskiv I. D., Pishchalenko M. A. Ovocidal action of glutaraldehyde and benzalkonium chloride mixture on *Aonchotheca bovis* (Nematoda, Capillariidae) embryogenesis. *Regulatory Mechanisms in Biosystems*. 2020. № 11 (2). P. 175–179. doi:10.15421/022026
11. Мельничук В. В., Євстаф'єва В. О., Юськів І. Д., Жулінська О. С. Дезінвазійна ефективність препарату вітчизняного виробництва Дезсан щодо яєць нематод роду *Trichuris*, виділених від овець. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2022. № 1. 179–185. doi: 10.31210/visnyk2022.01.23

ДОДАТОК А

Приклад оформлення титульної сторінки курсової роботи

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет ветеринарної медицини
Кафедра паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи

КУРСОВА РОБОТА «Санітарна паразитологія»

на тему: _____

Здобувача вищої освіти

_____ курсу _____ групи

ступеня вищої освіти Магістр за освітньо-
професійною програмою Ветеринарна гігієна,
санітарія і експертиза спеціальності
212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза

_____ (прізвище та ініціали)

Керівник _____

(посада, вчене звання, науковий ступінь,
прізвище та ініціали)

Захист звіту відбувся _____

Оцінка: за 4-бальною шкалою _____

за 100-бальною шкалою, оцінка ЄКТС _____

Члени комісії:

_____ (підпис)

_____ (П.І.П.)

_____ (підпис)

_____ (П.І.П.)

_____ (підпис)

_____ (П.І.П.)

Полтава —

ДОДАТОК Б

ФОРМА ЛИСТА ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Полтавський державний аграрний університет

Факультет ветеринарної медицини
Спеціальність 212 Ветеринарна гігієна,
санітарія і експертиза

Форма навчання очна

Курс, група _____

ЛИСТ ОЦІНЮВАННЯ курсової роботи «Санітарна паразитологія»

здобувача вищої освіти _____ (ППП)
на тему _____

Загальна оцінка якості оформлення і змістовності наповнення курсової роботи (необхідне підкреслити, у разі потреби – доповнити):

розкриття теми, відповідність змісту розділам і підрозділам курсової роботи: • фрагментарно;

• на середньому рівні; • у повному обсязі;

наявність усіх складових частин курсової роботи: • недостатня; • відсутність окремих розділів;

• у повному обсязі;

ступінь самостійності і творчого підходу до написання курсової роботи: • низький; • середній;

• високий;

Якість оформлення використаної методологічної та спеціальної літератури з теми: • недостатня;

• відносно достатня; • достатня.

Оцінка якості оформлення ілюстрованої частини курсової роботи (необхідне підкреслити, у разі потреби – доповнити):

наявність фотографій і рисунків, їх якість та відповідність темі курсової роботи: • недостатня;

• відносно достатня; • достатня

Курсова робота (необхідне підкреслити) рекомендується до захисту, потребує доопрацювання, рекомендується до захисту після доопрацювання.

Науковий керівник _____ (підпис) _____ (ППП) _____ (дата)

Критерії оцінювання та схема нарахування балів з курсової роботи

Критерії оцінювання		Результати оцінювання
Якість оформлення і змістовність наповнення курсової роботи (1–50 балів)		
Розкриття теми, відповідність змісту розділам і підрозділам курсової роботи (1–10)		
Наявність усіх складових частин курсової роботи (1–10)		
Ступінь самостійності і творчого підходу до написання курсової роботи (1–10)		
Обґрунтованість і повнота зроблених висновків (1–10)		
Якість оформлення використаної методологічної та спеціальної літератури з теми (1–10)		
Ілюстрована частина (1–9 балів)		
Наявність фотографій і рисунків, їх якість та відповідність темі курсової роботи (1–9)		
<i>Загальна кількість балів, нарахована керівником</i>		
Захист роботи (1–41 балів)		
Аргументованість і лаконічність викладення основних результатів дослідження (1–20)		
Аргументованість і вичерпність відповідей на питання членів комісії (1–21)		
Підсумкова оцінка:	Кількість балів	за 100-бальною шкалою
		за 4-бальною шкалою
		оцінка ЄКТС

Полтава —

ДОДАТОК В

ПРИКЛАД ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ, 2016. 16 с. (Інформація та документація)

Зазначений новий стандарт набув чинності 01.07.2016. Він установлює види бібліографічних посилань, що є частиною довідкового апарата документа та наводяться у формі бібліографічного запису, а також визначає правила та особливості складання і розміщення відповідних записів. Поширюється дія стандарту на бібліографічні посилання в опублікованих і неопублікованих документах незалежно від носія інформації.

Стандарт не замінює ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 Система стандартів з інформації бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1—2003, IDT). Однак він дозволяє значно спростити укладання переліків посилань.

Важливою новацією є пункт 4.9.1: "У бібліографічних посиланнях на складник документа у формі аналітичного бібліографічного опису розділовий знак "дві навскісні риски" ("/") можна замінювати крапкою, а відомості про документ (його назву), в якому розміщено складник, виділяти шрифтом (наприклад, курсивом)".

Об'єктами посилання можуть бути всі види опублікованих чи неопублікованих документів або їхні складники на будь-яких носіях інформації (п. 4.2).

Відомості про документ, опублікований іншою мовою, ніж мова основного тексту, у бібліографічних посиланнях незалежно від їх типу (позатекстове, підрядкове, внутрішньотекстове) наводять мовою оригіналу.

КНИГИ

Однотомні видання

Один автор

Федорова Л.Д. З історії пам'яткоохоронної та музейної справи у Наддніпрянській Україні. 1870-ті — 1910-ті рр. Київ, 2013. 373 с.

Два і більше авторів

Zhovinsky E.Ya., Kryuchenko N.O., Paparyha P.S. Geochemistry of Environmental Objects of the Carpathian Biosphere Reserve. Kyiv, 2013. 100 p.

Людський розвиток в Україні: трансформація рівня життя та регіональні диспропорції: у 2-х т.: кол. моногр. Київ, 2012. 436 с.

Без автора

Збірники

Софія Київська: Візантія. Русь. Україна. Вип. II. Київ, 2012. 464 с.

Матеріали конференцій, з'їздів, тези доповідей

Єресько В. І. Поширення капіляріозу гусей на території Полтавської області. *Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині. Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (14–15 лютого 2019, м. Полтава)*. Полтава, 2019. С. 77–80.

Багатотомні видання

Енциклопедія історії України: у 10 т. Київ: Наук. думка, 2013. Т. 10. 784 с.

ІНШІ ВИДАННЯ

Каталоги

Національна академія наук України. Анотований каталог книжкових видань 2008 року Київ: Академперіодика, 2009. 444 с.

Препринти

Панасюк М.І., Скорбун А.Д., Сплошной Б.М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль: Ін-т пробл. безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т пробл. безпеки АЕС; 06-1).

Авторські свідоцтва

А.с. 1007970 ССРСР, МКИЗ В 25 J 15/00. Устройство для захвата неориентированных деталей типа валов / В.С. Ваулин, В.Г. Кемайкин (СССР). № 3360585/25- 08 ; заявл. 23.11.81 ; опубл. 30.03.83, Бюл. № 12.

Патенти

Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G 21H3/00. № 200701472 ; заявл. 12.02.07 ; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с.

Автореферати дисертацій

Старовойт С.В. Видавнича діяльність Національної академії наук України у 1918—1933 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук. Київ, 2003. 20 с.

Стандарти

ДСТУ 3017-95. Видання. Основні види. Терміни та визначення. Київ, 1995. 47 с.

Рецензія

Касьянов Г. Глобальна еволюція людства: культурно-цивілізаційний вимір. *Вісн. Кн. палати*. 2001. № 12. С. 14–15.

Рец. на кн.: Шейко В. Культура. Цивілізація. Глобалізація (кінець ХІХ — початок ХХ ст.): монографія: у 2 т. Харків, 2001. Т. 1. 520 с. ; т. 2. 400 с.

ЧАСТИНА ВИДАННЯ

Стаття із журналу, збірника, розділ книги

Незалежно від кількості авторів у позатекстовому переліку бібліографічних посилань (списку літератури)

Яцків Я.С., Радченко А.І. Про ефективність видання наукових журналів в Україні. *Вісн. НАН України*. 2012. № 6. С. 62—67.

Назарчук З.Т. Дифракция Е-поляризованных электромагнитных волн на цилиндрическом экране с сечением в виде ломаной кривой. *Волны и дифракция*. Тбилиси, 1985. Кн. 1. С. 507—511.

Скальський В.Р. Становлення методу акустичної емісії в установах Західного наукового центру. *Теорія і практика раціон. проектування, виготовлення і експлуатації машинобуд. конструкцій*: Праці 2 міжнар. наук.-техн. конф. (Львів, 11—13 лист. 2010). Львів, 2010. С. 9—10.

Незалежно від кількості авторів у підрядковому бібліографічному посиланні (посторінкових примітках) за умови, що в основному тексті на цій сторінці написано: "У статті Я.С. Яцківа,

А.І. Радченко "Про ефективність видання наукових журналів в Україні" 1 опис можна подати в такому вигляді (п. 4.9 вказаного стандарту):
1 *Вісн. НАН України*. 2012. № 6. С. 62—67.

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ ВІДДАЛЕНОГО ДОСТУПУ

Відповідно до п. 7.4 вказаного стандарту, "Бібліографічне посилання складають як на електронні ресурси загалом (електронні документи, бази даних, портали чи сайти, веб-сторінки, форуми тощо), так і на їхні складники (розділи та частини електронних документів, порталів чи сайтів; публікації в електронних серіальних документах, повідомлення на форумах тощо) згідно з загальними правилами..."

При цьому п. 7.4.4.3.3: "Довгу електронну адресу можна переносити на наступний рядок. У цьому разі останнім у першому рядку має бути знак "навскісна риска" ("/")."

Опис ресурсу загалом

Наукові публікації і видавнича діяльність НАН України. Київ, 2007. URL: <http://www.nas.gov.ua/publications> (дата звернення: 19.03.2014).

Опис частини електронного ресурсу у позатекстовому переліку бібліографічних посилань (списку літератури)

Garfield E. More on the ethics of scientific publication: abuses of authorship attribution and citation amnesia undermine the reward system of science. *Essays of an information scientist*. URL: <http://www.garfield.library.upenn.edu/essays/v5p621y1981-82.pdf> (Last accessed: 16.04.2013).

Опис частини електронного ресурсу у підрядковому бібліографічному посиланні (посторінкових примітках)

за умови, що в тексті наведено бібліографічні відомості, які дозволяють документ ідентифікувати (його назву і прізвища авторів, рік випуску) (п. 5.3.6):

URL: <http://www.garfield.library.upenn.edu/essays/v5p621y1981-82.pdf> (Last accessed: 16.04.2013).